

2024/2129

2024.8.1.

A TANÁCS (EU) 2024/2129 HATÁROZATA

(2024. július 26.)

a Szlovákiában fennálló túlzott hiányról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 126. cikke (6) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel a Szlovákia által tett észrevételekre,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 126. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tagállamoknak kerülniük kell a túlzott költségvetési hiányt.
- (2) A Stabilitási és Növekedési Paktum az árstabilitás és a pénzügyi stabilitáson alapuló erős, fenntartható és inkluzív növekedés feltételei megerősítésének eszközeként szolgáló rendezett és fenntartható államháztartás célkitűzésén alapul, támogatva ezáltal az Unió fenntartható növekedésre és foglalkoztatásra vonatkozó célkitűzéseinek elérését.
- (3) Az EUMSZ 126. cikke szerinti és a Stabilitási és Növekedési Paktum részét képező 1467/97/EK tanácsi rendelettel⁽¹⁾ pontosított túlzotthiány-eljárás előírja, hogy a túlzott hiány fennállásáról határozatot kell hozni. Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az EUMSZ-hez csatolt, a túlzotthiány esetén követendő eljárásról szóló 12. jegyzőkönyv további rendelkezéseket állapít meg a túlzotthiány-eljárás végrehajtására vonatkozóan. A 479/2009/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ részletes szabályokat és fogalommeghatározásokat állapít meg az említett rendelkezések alkalmazására vonatkozóan. Az Unió megreformált gazdasági kormányzási kerete, amely 2024. április 30-án lépett hatályba, magában foglalja az 1467/97/EK rendeletet módosító (EU) 2024/1264 tanácsi rendeletet⁽³⁾. E határozat csak az államháztartási hiány bruttó hazai termékhez (GDP) viszonyított arányának az EUMSZ-ben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket meghaladó túllépésére vonatkozik, a meglévő jogi rendelkezésekkel összhangban.
- (4) Az EUMSZ 126. cikkének (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy egy tagállamban túlzott hiány áll fenn vagy következhet be, erről véleményt kell küldenie az érintett tagállamnak, és ennek megfelelően tájékoztatnia kell a Tanácsot. A Bizottság – az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése alapján elfogadott, 2024. június 19-i jelentésének figyelembevételét követően, és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság által az EUMSZ 126. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott véleményre figyelemmel – megállapította, hogy Szlovákiában túlzott hiány áll fenn. A Bizottság ezért 2024. július 8-án erről véleményt küldött Szlovákiának, és ennek megfelelően tájékoztatta a Tanácsot.
- (5) Az EUMSZ 126. cikkének (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Tanácsnak figyelembe kell vennie az érintett tagállam esetleges észrevételeit, mielőtt – egy általános értékelést követően – határoz arról, hogy fennáll-e túlzott hiány. Szlovákia esetében az általános értékelés az alábbiakban ismertetett következtetésekhez vezet.
- (6) A Bizottság (Eurostat) által 2024. április 22-én hitelesített adatok szerint Szlovákiában az államháztartási hiány 2023-ban elérte a GDP 4,9 %-át, és az államadósság a GDP 56,0 %-án állt. A Bizottság – az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentésében – úgy ítélte meg, hogy a hiánynak az EUMSZ-ben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket 2023-ban meghaladó túllépése nem kivételes, mivel az nem a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében vett rendkívüli esemény, sem súlyos gazdasági visszaesés eredménye. Az EUMSZ-ben meghatározott referenciaértéket meghaladó túllépés nem is átmeneti a Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése alapján, amely szerint az államháztartási hiány 2024-ben és 2025-ben a GDP 3 %-a felett marad. Összegezve, a hiány 2023-ban meghaladta az EUMSZ-ben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és ahhoz nem volt közel. A túllépés nem tekinthető – az EUMSZ-ben és a Stabilitási és Növekedési Paktumban meghatározottak szerint – kivételesnek, és nem tekinthető átmenetinek sem. Ennélfogva, az EUMSZ és az 1467/97/EK rendelet által meghatározott hiánykritérium első látásra nem teljesül.

⁽¹⁾ A Tanács 1467/97/EK rendelete (1997. július 7.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról (HL L 209., 1997.8.2., 6. o.).

⁽²⁾ A Tanács 479/2009/EK rendelete (2009. május 25.) az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról (HL L 145., 2009.6.10., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

- (7) A szlovák 2024. évi stabilitási program szerint az államháztartási hiány az előrejelzés szerint 2024-ben eléri a GDP 5,9 %-át. Ezt megerősíti a Bizottság 2024-es tavaszi előrejelzése, amely szintén a GDP 5,9 %-ának megfelelő hiányt jelez, amely meghaladja az EUMSZ-ben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és ahhoz nincs közel. A hiány 2023-hoz viszonyított növekedése a következőket tükrözi: az energiaárakra vonatkozó meglévő támogató intézkedések folytatása és új kiadásnövelő intézkedések, így például a 13. havi nyugdíj tartós emelése, az egészségügyre fordított kiadások növelése, az idegenforgalmi és sportminisztérium létrehozása, az oktatási törvény módosítása, amely bevezeti a három évesnél idősebb gyermekek számára az óvodai felvételhez való jogot, és javítja a sajátos nevelési igényű gyermekek jogait, valamint teljesítményalapú szerződések bevezetése az állami egyetemeken.
- (8) Az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdésében foglalt követelményekkel összhangban a Bizottság az említett cikk szerinti jelentésében elemzett minden érdemleges tényezőt is. Az 1467/97/EK rendelet 2. cikke (4) bekezdésének második albekezdésében foglaltak szerint – valahányszor az államadósság GDP-hez viszonyított aránya nem haladja meg a referenciaértéket – az érdemleges tényezőket figyelembe kell venni a túlzott hiány fennállásáról szóló határozathoz vezető lépések során. Összességében az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentésben vizsgált érdemleges tényezők súlyosbító hatásúak. Az említett érdemleges tényezők figyelembevétele nem változtat azon a következtetésen, hogy az EUMSZ-ben foglalt hiánykritérium nem teljesül.
- (9) Tekintettel a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek benyújtására vonatkozó 2024. szeptember 20-i határidőre, amely határidőt – az (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾ 36. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban – indikatív jelleggel meg lehet hosszabbítani 2024. október 15-ig – azaz az euroövezeti tagállamok költségvetés-tervezési javaslatok benyújtásának időpontjáig –, a Tanács nyugtázza, hogy az eljárás következő lépése – nevezetesen az EUMSZ 126. cikkének (7) bekezdése szerinti, a túlzott hiány kiigazítására vonatkozó tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági ajánlás elfogadása – egybe fog esni az euroövezeti tagállamok költségvetés-tervezési javaslatára vonatkozó, a 473/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁵⁾ 7. cikke szerinti bizottsági vélemények elfogadásával. Ez a megközelítés lehetővé teszi a túlzott hiány-eljárás szerinti költségvetési követelmények és a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervekben meghatározott kiigazítási pálya közötti összhang biztosítását. Az ilyen összhang lehetővé tétele – elkerülve ugyanakkor a túlzott hiány-eljárás szerinti felügyelet során a hiányosságokat – megkívánja a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek kellő időben történő benyújtását. Ezen ütemterv kivételes jellegűnek tekintendő, és olyannak, amely az új keretre való átálláshoz kapcsolódik, és ezért olyannak, amely nem teremt precedenst. A Tanács nyugtázza azt is, hogy a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terv kellő időben történő benyújtásának elmulasztása esetén az EUMSZ 126. cikkének (7) bekezdése szerinti tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági ajánlás a Bizottság által a tagállam számára megküldött, az (EU) 2024/1263 rendelettel összhangban megállapított referenciapályát fogja figyelembe venni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az átfogó értékelésből az következik, hogy a hiánykritériumnak való meg nem felelés miatt Szlovákiában túlzott hiány áll fenn.

2. cikk

Ez a határozat az arról szóló értesítés napján lép hatályba.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Szlovák Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2024. július 26-án.

a Tanács részéről

az elnök

BÓKA J.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 473/2013/EU rendelete (2013. május 21.) a költségvetés-tervezési javaslatok monitoringjára és értékelésére, valamint az euroövezeti tagállamok túlzott hiánya kiigazításának biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről (HL L 140., 2013.5.27., 11. o.).